ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Երևան 2022

GPE Transforming Education

unicef յուրաքանչյուր երեխայի համար

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

2022

Սույն փաստաթուղթը մեկն է հաշմանդամություն ունեցող երեխաների խնամակալներին աջակցելու համար նախատեսված օժանդակ միջոցներից, որոնք ներառում են խնամակալների, ուսուցիչների և դպրոցների համար ուղեցույցներ, աշխատանքային գրքույկ, որը պարունակում է գործողություններին աջակցող գործիքներ, օժանդակ նյութերի տեղեկատու և կազմակերպությունների և միությունների տեղեկատու:

Սույն ուղեցույցը ստեղծվել է «*Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի տարածաշրջանային գրասենյակի կողմից մեկնարկած հաշմանդամություն ունեցող երեխաների՝ կյանքի դժվարին իրավիճակում հայտնված խնամակալների և ուսուցիչների համար նախատեսված վեց ռեսուրսների օգտագործման լավագույն փորձի քարտեզագրում, փորձարկում և փաստաթղթավորում*» ծրագրի շրջանակում, որը ֆինանսավորվում է «Համաշխարհային գործընկերություն հանուն կրթության հիմնադրամ»-ի կողմից:

Ուղեցույցի ստեղծման գործում ներդրման համար ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ը շնորհակալություն է հայտնում *Եվրոպայի և Կենտրոնական Ասիայի ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի տարածաշրջանային գրասենյակին և ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի Ինոչենտի Հետազոտական կենտրոնին:*

© Միավորված ազգերի կազմակերպության մանկական հիմնադրամ (ՅՈՒՆԻՍԵՖ), 2022թ.

Կազմի լուսանկարը՝ © UNICEF Armenia/2020/Grigoryan

Նյութը վերահրատարակելու, կրկնօրինակելու, տպագրելու կամ թարգմանելու ցանկության դեպքում անհրաժեշտ է ձեռք բերել ՅՈՒՆԻՍԵՖ-ի գրավոր թույլտվությունը՝ հարցում ուղարկելով հետևյալ հասցեներին.

ՅՈՒՆԻՍԵՖ
Պետրոս Ադամյան փող. 14, Երևան, 0010
Էլ. հասցե՝ yerevan@unicef.org

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԵԿՆԱՐԿԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 6

«Աստղիկ» հաշմանդամ երեխաների
ծնողների ասոցիացիա 10
«Հույսի կամուրջ» ՀԿ 10
Լսողական խնդիրներ ունեցող
երեխաների մայրերի «Հավատ» ՀԿ 11
«Լիարժեք կյանք» բարեգործական ՀԿ 12
«ՍՈՐՍ» հաշմանդամություն ունեցող երեխաների
[և նրանց ընտանիքների] աջակցության հիմնադրամ 12
«Ունիսոն» ՀԿ 13
«Հավասար իրավունքներ, հավասար
հնարավորություններ» (EREO) ՀԿ 14
«Երեխաների զարգացման միջազգային կենտրոն» ՀԿ .15
«Աուտիզմ» ազգային հիմնադրամ ՀԿ 15
«Մենք կարող ենք» ՀԿ 16
«Քայլ առաջ» սոցիալական ՀԿ 16
«Լռության ձայնը» ՀԿ 17
««Ագաթ» հաշմանդամություն ունեցող կանանց
իրավունքների պաշտպանության կենտրոն» ՀԿ 17
Սիփան Ասատրյան, Երևանի քաղաքապետարան,
տարեցների խորհրդի անդամ 18
«Փրկություն» ՀԿ 18
«Էմիլի արեգակ» բազմակի հաշմանդամություն
ունեցող երեխաների և երիտասարդների կենտրոն
Գյումրիում 19
«Առաքելություն Հայաստան» բարեգործական ՀԿ 19
«Աստղացոլք» ՀԿ 20
«Սպիտակ ձեռնափայտ» ՀԿ 21
««Փյունիկ» Հայաստանի հաշմանդամների
միություն» բարեգործական ՀԿ 21

«Հայ մայրեր» ՀԿ 22
«Սկարպ» առողջարանական կենտրոն ՀԿ 23
««Արև-երեխաներ» երեխաների առողջության
և զարգացման կենտրոն» ՀԿ 23
«Հայաստանի ազգային պարալիմպիկ կոմիտե» ՀԿ 24
Հայաստանի անվասայլակով բասկետբոլի
ֆեդերացիա (WFB) 24
«Հաշմանդամություն և ներառական զարգացում» ՀԿ ... 25
Հայաստանի խուլերի միավորում 25
««Հարմոնիա» կույր անձանց» ՀԿ 26
«Արևի շող» ՀԿ 27
«Նոր աստղ» ՀԿ 27
«Դիսըբիլիթի ինֆո» ՀԿ 27
«Հայկական կարիտաս» ՀԿ 28
«Միասին» ՀԿ 29
«Փարոս» հիմնադրամ 29
«Ողջի» ՀԿ 30
«Լուսե» հաշմանդամություն ունեցող երեխաների
սոցիալ-վերականգնողական կենտրոն 30
«Հույսի Մեծամոր» ՀԿ 31
«Էխո» հաշմանդամություն ունեցող
անձանց իրավապաշտպան ՀԿ 31
«Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական
կենտրոն» ՊՈԱԿ... 32
«Արև երեխայի զարգացման հիմնադրամ».................... 33
«Գորիսի տարածքային մանկավարժահոգեբանական
աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ 33
«Սիսիանի տարածքային մանկավարժահոգեբանական
աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ...................................... 34
«Կապանի տարածքային մանկավարժահոգեբանական
աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ...................................... 34
«Ստեփանավանի տարածքային մանկավարժահոգե-
բանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..................... 35

«Վանաձորի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..35
«Սպիտակի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..36
«Արմավիրի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..36
«Վաղարշապատի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ......................37
«Երևանի թիվ 1 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ 37
«Երևանի թիվ 2 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ 38
«Երևանի թիվ 3 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ 38
«Երևանի թիվ 4 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ 39
«Շիրակի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..39
«Արթիկի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..40
«Արագածոտնի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..........................40
«Տավուշի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..41
«Կոտայքի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..41
«Գավառի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ..42

Աղյուսակներ կազմակերպությունների համար................. 43

ՄԵԿՆԱՐԿԱՅԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Եկեք սկսենք հաճախ տրվող հարցերից:

Ու՞մ համար է նախատեսված այս տեղեկատուն:

Այս ուղեցույցը նախատեսված է հաշմանդամություն ունեցող երեխաների ծնողների և խնամակալների համար, որը կարող է կիրառվել երեխայի ուսուցչի և դպրոցի հետ համագործակցության ընթացքում:

Ինչպե՞ս կարող եմ կիրառել այս տեղեկատուն:

Այստեղ ներկայացված է կազմակերպությունների ու միությունների ցանկ, որի նպատակն է միմյանց կապել և աջակցել հաշմանդամություն ունեցող ծնողներին ու խնամակալներին:
Այս կազմակերպությունները ձեզ կարող են կապել այլ խնամակալների հետ և առաջարկել կիրառման համար այլ ռեսուրսներ:
Կարող եք ցանկում ավելացնել նաև այլ համապատասխան կառույցների:

Որտե՞ղ կարող եմ գտնել այլ կազմակերպությունների:

Աշխատեք ձեր երեխայի ուսուցչի կամ դպրոցի այլ մասնագետների հետ, հնարավոր է նրանք կարողանան առաջարկել այլ կազմակերպություններ և միություններ: Կարող եք ցանկում ավելացնել նաև այլ կազմակերպությունների:

Էլ որտե՞ղ կարող եմ դիմել օգնության համար:

Ձեր դպրոցի տնօրենը կամ մասնագետները նույնպես ստացել են այս ռեսուրսներից: Այս ռեսուրսների կիրառման լավագույն ձևը նրանց հետ որպես թիմ միասին աշխատելն է:

Դպրոցների, ուսուցիչների և հաշմանդամություն ունեցող երեխաների խնամակալների համար այս ուղեցույցը այս փաթեթի առաջին փաստաթուղթն է: Այս ուղեցույցը կօգնի խնամակալներին հասկանալ իրենց իրավունքները, բացահայտել իրենց կարիքները, առկա խնդիրները, ինչպես նաև գտնել լուծումներ այդ խնդիրների համար:

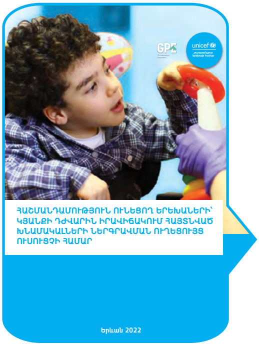

Աշխատանքային գրքույկը պարունակում է գործիքներ, որոնք կօգնեն ձեզ ավելի շատ խորհել և աշխատել այս ուղեցույցում բարձրացված հարցերի շուրջ: Այս գործիքները կօգնեն ձեզ մտածել կոնկրետ լուծումների մասին, որոնց կարիքը դուք հնարավոր է ունենաք և ինչպես գտնել դրանք:

Օժանդակ նյութերի տեղեկատուում ներկայացված են օգտակար նյութեր, տեղեկատվություն և հղումներ: Սա օգտակար հարթակ է խնամակալների համար փնտրելու իրենց կողմից բացահայտված խնդիրների լուծումները: Բոլոր ռեսուրսներն անվճար են տրամադրվում, չնայած որ հնարավոր է կարիք լինի, որ դպրոցը տպի այդ նյութերը խնամակալների համար:

3-րդ էջում ներկայացված ամփոփ աղյուսակը ձեզ տեղեկատվություն կտա այն մասին, թե որ խնդրին, կարիքին ու տարիքային խմբին է առավել համապատասխանում յուրաքանչյուր ռեսուրսը:

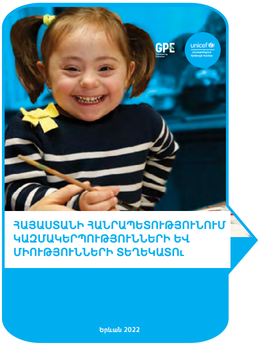

Կազմակերպությունների տեղեկատուում ներկայացված է Հայաստանում գործող տեղական միավորումների և կազմակերպությունների ցանկը, որոնք կարող են կապ ստեղծել և աջակցել ծնողներին կամ խնամակալներին: Նրանց մի մասը կարող է լավ ռեսուրս լինել լրացուցիչ տեղեկատվության, լուծումներին միտված գաղափարների և մյուսների հետ կապ հաստատելու համար:

«Աստղիկ» հաշմանդամ երեխաների ծնողների ասոցիացիա	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, 0051, Նաիրի Զարյան 21, 4-րդ հարկ (Արաբկիր վարչական շրջան)
Հեռախոս	+374 10 575185 +374 91 430657 (Լևոն Ներսիսյան, նախագահ)
Էլ. փոստ	levast@netsys.am
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. Ասոցիացիայի նպատակն է դարձնել հաշմանդամություն ունեցող երեխաներին հասարակության լիարժեք անդամներ, լուծել առողջության վերականգնման, կրթության, ինտեգրացման հետ կապված հարցերը, իրավունքների պաշտպանություն, շրջակա միջավայրի հարմարեցում, ընտանիքների սոցիալական վիճակի բարելավում:	

«Հույսի կամուրջ» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, 0009, Կորյունի 19ա Հայաստան, Տավուշի մարզ, Իջևան, Բլբուլյան փող., 2-րդ նրբ., 4-րդ տուն Հայաստան, Տավուշի մարզ, Դիլիջան, Շահումյան 15 Հայաստան, Տավուշի մարզ, Նոյեմբերյան, Զորավար Անդրանիկի 1 Հայաստան, Տավուշի մարզ, Բերդ, Հայկ Նահապետի 6ա
Հեռախոս	+374 10 560143 (Երևան) +263 4 5616 (Իջևան) +268 2 3650 (Դիլիջան) +266 23670 (Նոյեմբերյան) +267 21975 (Բերդ)
Էլ. փոստ	info@bridgeofhope.am

Վեբ կայք	https://bridgeofhope.am/

Նկարագրություն. «Հույսի կամուրջ» ՀԿ-ի առաքելությունն է պաշտպանել հաշմանդամություն ունեցող երեխաների և երիտասարդների ու նրանց ընտանիքների իրավունքներն ու արժանապատվությունը և նպաստել նրանց սոցիալական ներգրավմանը Հայաստանի Հանրապետությունում: Սա ներառում է ընդհանուր ներառական կրթության խթանումը բոլոր մակարդակներում և ծնողների գործուն մասնակցությունն իրենց երեխաների կրթության գործընթացին:

Լսողական խնդիրներ ունեցող երեխաների մայրերի «Հավատ» ՀԿ

Հասցե	Հայաստան, Երևան, 0014, Շիրվանզադեի 17
Հեռախոս	+374 10 231953
Էլ. փոստ	havatngo@gmail.com surdoam@yahoo.com
Վեբ կայք	https://www.havat.am https://www.facebook.com/havatngo

Նկարագրություն. «Հավատ»-ը լսողական խնդիրներ ունեցող երեխաների ծնողների հասարակական կազմակերպություն է: Ի թիվս այլ ծրագրերի «Հավատ»-ն իրականացնում է ծնողավարման առցանց դպրոց ծրագիրը, որը տեսանյութերի շարք է լսողական խնդիրներ ունեցող երեխաների ծնողներին տեղեկացնելու այն մասին, թե ինչպես օգնեն իրենց երեխաներին (https://www.youtube.com/watch?v=QcSj-ZrJtd8&list=PLMMepI-zQH9UIgCZ2q0W_T14cE254GOcc&index=2): ՀԿ-ի ներքո գործում է բազմամասնագիտական թիմ, որի կազմում կան բժիշկներ, խոսքի թերապևտներ, սոցիալական աշխատողներ, հոգեբաններ, երաժշտական և պարային թերապևտներ, որոնք աջակցում են լսողական խանգարումներ ունեցող երեխաների վերականգնմանը և նպաստում նրանց ներառմանը հասարակական կյանքում:

«Լիարժեք կյանք» բարեգործական ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Լոռու մարզ, Ստեփանավան, 1901, Գարեգին Նժդեհի 17/23 Հայաստան, Երևան, 0056, Նոր Նորքի 3-րդ միկրոշրջան, Բաղյան փող., 2-րդ շենք
Հեռախոս	+374 60 755155 +374 56 22058 +374 91 345261
Էլ. փոստ	fulllife@freenet.am
Վեբ կայք	https://fulllife.am/
Նկարագրություն. «Լիարժեք կյանք» ՀԿ-ում գործում է թեժ գիծ հաշմանդամություն ունեցող անձանց անվճար իրավաբանական ծառայություններ մատուցելու նպատակով՝ 080001311:	

«ՍՈՐՍ» հաշմանդամություն ունեցող երեխաների [և նրանց ընտանիքների] աջակցության հիմնադրամ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Նորք Մարաշ վարչական շրջան, 13-րդ փող., 38-րդ տուն
Հեռախոս	+374 94 288003
Էլ. փոստ	sourcefoundation1@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/SourceFoundation.am/
Նկարագրություն. «ՍՈՐՍ» հիմնադրամի առաքելությունն է բարելավել հաշմանդամություն ունեցող երեխաների և նրանց ընտանիքների կյանքի որակը, խթանել նրանց ներգրավվածությունը հասարակական կյանքում և ստեղծել բարեկեցիկ միջավայր: Ի լրումն, հիմնադրամի տեսլականն է խթանել երեխաների համար ներառական միջավայրի ստեղծումը, ստեղծել անհրաժեշտ ծառայություններ, ինչպես նաև նոր որակ հաղորդել նրանց կյանքին՝ միջազգային փորձին և ընդունված չափորոշիչներին համահունչ:	

«ՍՈՐՍ»-ն աշխատում է բարձրացնել իրազեկվածությունը և աջակցություն հասցնել որքան հնարավոր է մեծ թվով երեխաների և նրանց ընտանիքներին: Ի թիվս բազմաթիվ ծրագրերի 2017 թվականին հիմնադրամը Երևանում հիմնեց ցերեկային խնամքի կենտրոն հաշմանդամություն ունեցող երեխաների համար, որտեղ իրականացվում են զարգացման և վերականգնողական ծրագրեր արվեստի, խոսքի, ֆիզիկական թերապիայի միջոցով:

«Ունիսոն» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, 0002, Դեմիրճյան 36
Հեռախոս	+374 10 522170
Էլ. փոստ	unison@unison.am
Վեբ կայք	http://unison.am/

Նկարագրություն. «Ունիսոն» ՀԿ-ն շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն է, որի առաքելությունն է աջակցել հաշմանդամություն ունեցող անձանց նրանց իրավունքները խթանելու և ծառայություններ մատուցելու միջոցով: «Ունիսոնի» հիմնած «Անկախ կյանքի կենտրոն»-ը տրամադրում է տեղեկություն և աջակցություն օժանդակ սարքերի օգտագործման, հմտությունների, կրթության և վերապատրաստման հնարավորությունների, ինչպես նաև գործակալությունների և հաստատությունների կոնտակտային տվյալների վերաբերյալ: «Ունիսոն»-ը հաշմանդամություն ունեցող անձանց և նրանց ընտանիքներին տրամադրում է նաև խորհրդատվություն, ինչպես նաև անվճար իրավաբանական խորհրդատվական ծառայություն այն մարդկանց, ովքեր կարծում են, որ իրենց նկատմամբ կիրառվել է խտրականություն:

«Հավասար իրավունքներ, հավասար հնարավորություններ» (EREO) ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Զարոբյան 32 (Կենտրոն վարչական շրջան)
Հեռախոս	+374-91-181505
Էլ. փոստ	kamo.galstyan.95@inbox.ru
Վեբ կայք	https://forequalrights.org/

Նկարագրություն. ՀԿ-ի նպատակն է խթանել քաղաքացիական գիտակցությունը, օրենքի գերակայության վրա հիմնված արժեքները, բանավեճի մշակույթի ձևավորումը, մեծացնել խոսքի ազատության և բազմակարծության հնարավորությունները, բարձրացնել հանրությանը հուզող հարցեր և ստեղծել օրակարգային հարցերի վերաբերյալ համապարփակ քննարկումների լայն դաշտ, հիմնել այլընտրանքային կրթական երկխոսության հարթակ քաղաքացիական հասարակության, երիտասարդական, քաղաքական, հանրային, գիտական և մշակութային գործիչների, լրագրողական համայնքի հանդիպումների, քննարկումների և բանավեճերի համար, խթանել երիտասարդների և քաղաքացիական հասարակության ներգրավվածությունը հասարակական և քաղաքական գործընթացներում, նպաստել որոշումների կայացման վրա ազդեցության մեծացմանը և պետական կառույցների պատասխանատվության բարձրացմանը, զարգացնել երիտասարդների, քաղաքացիական ակտիվիստների խմբերի և լրագրողների կարողությունները և նպաստել օրինապահ, պահանջկոտ քաղաքացիական հասարակության ձևավորմանը այլընտրանքային կրթական ծրագրերի միջոցով:

«Երեխաների զարգացման միջազգային կենտրոն» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0056, Երևան, Նոր Նորքի 3-րդ միկրո-շրջան, Գյուրջյան 13 (Նոր Նորք վարչական շրջան)
Հեռախոս	093 401979
Էլ. փոստ	icdc.child@gmail.com
Վեբ կայք	http://autism.am/

Նկարագրություն. Երեխաների զարգացման միջազգային կենտրոնում սաներին օգնում են զարգացնելու մտքի, հոգու և մարմնի հատկությունները, որոնք նրանց հնարավորություն կտան գործելու կյանքում արդյունավետորեն՝ դիմակայելով կյանքի սովորական և արտասովոր մարտահրավերներին և ընդհանրապես ինտեգրվելով հասարակական կյանքում: Բացի դրանից՝ կենտրոնը միջավայր է, որտեղ ամբողջ համայնքը կարող է հավաքվել և համագործակցությամբ իրականացնել այս առաքելությունը:

«Աուտիզմ» ազգային հիմնադրամ ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0056, Երևան, Նոր Նորքի 3-րդ միկրոշրջան, Գյուրջյան 13
Հեռախոս	(+374 91) 42-25-05
Էլ. փոստ	lilitatajanyan@mail.ru
Վեբ կայք	www.anf.am

Նկարագրություն. «Աուտիզմ» ազգային հիմնադրամը հիմնադրվել է 2012 թվականին: Հիմնադրամի նպատակն է նպաստել աուտիզմ ունեցող երեխաների, պատանիների և մեծահասակների կրթական, մասնագիտական և զբաղվածության կարիքների բավարարմանը: Հիմնադրամի իրականացրած աշխատանքները նպատակաուղղված են աուտիզմ ունեցող մարդկանց և նրանց ընտանիքների կյանքի որակի բարձրացմանը, հանրության իրազեկվածության մեծացմանը, պետական մարմինների հետ երկխոսության հաստատմանը և նրանց ներգրավմանը աուտիզմ ունեցող մարդկանց հասարակական կյանքում ներառելու գործընթացում:

«Մենք կարող ենք» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Ազատության 1/21, բն. 23
Հեռախոս	+374 93 344 236
Էլ. փոստ	usta-depo@epfound.am
Վեբ կայք	https://hkdepo.am/en/org/we-can-ngo

Նկարագրություն. «Մենք կարող ենք» ՀԿ-ն ուղղված է պաշտպանելու մտավոր խնդիրներ ունեցող երիտասարդների, երեխաների և նրանց ընտանիքների շահերը, օգնելու մտավոր խնդիրներ ունեցող երիտասարդների զբաղվածության հնարավորությունների մեծացմանը, հասարակության մեջ դրական վերաբերմունքի ձևավորմանը, երեխաների և նրանց ընտանիքների շահերի պաշտպանությանը սեմինարների, իրավական և հոգեբանական խորհրդատվության, քարոզարշավների միջոցով՝ զանգվածային լրատվամիջոցների ներգրավմամբ: Կազմակերպության շահառուներն են մտավոր խնդիրներ ունեցող երիտասարդները, երեխաները, նրանց ընտանիքների անդամները, հաշմանդամություն ունեցող անձինք:

«Քայլ առաջ» սոցիալական ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Ավան Առինջ, 1-ին միկրոշրջան, 1/14-րդ շենք
Հեռախոս	096 618822
Էլ. փոստ	ngostepforward2017@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/stepforwardngo

Նկարագրություն. «Քայլ առաջ» ՀԿ-ն ծնողների կողմից հիմնադրված սոցիալական հասարակական կազմակերպություն է զարգացման խնդիրներ ունեցող երեխաներին և նրանց ընտանիքներին աջակցելու նպատակով:

«Լռության ձայնը» ՀԿ	
Հասցե	
Հեռախոս	091-000161
Էլ. փոստ	lrutyandzayn@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/thevoiceofsilence13/
Նկարագրություն. Նպատակաուղղված է լսողության կորուստ ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանությանը, մատչելի հաղորդակցության ձևերի խթանմանը:	

««Ագաթ» հաշմանդամություն ունեցող կանանց իրավունքների պաշտպանության կենտրոն» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Շիրակի մարզ, Գյումրի, 3114, Բաղրամյան փող., տուն 17
Հեռախոս	+374-312/ 41254, 42261
Էլ. փոստ	agate.ngo@gmail.com
Վեբ կայք	http://agatengo.org/
Նկարագրություն. ««Ագաթ» հաշմանդամություն ունեցող կանանց իրավունքների պաշտպանության կենտրոն» ՀԿ-ն հիմնադրվել է 2007 թվականին Գյումրիում: Խթանում է հաշմանդամություն ունեցող աղջիկների և կանանց քաղաքացիական, սոցիալ-տնտեսական, կրթական, առողջապահական և մշակութային իրավունքների իրացումը շահերի պաշտպանության, տեղեկատվության տարածման, իրազեկության բարձրացման և համագործակցության միջոցով: Այն տրամադրում է հոգեբանական և իրավաբանական խորհրդատվություն, կազմակերպում է վերապատրաստման բազմաբնույթ դասընթացներ, որոնք ուղղված են կարողությունների մեծացմանը, հմտությունների զարգացմանը, անձնական և սոցիալական ընդհանուր կարողությունների կատարելագործմանը և իրավագիտակցության բարձրացմանը:	

Սիփան Ասատրյան, Երևանի քաղաքապետարան, տարեցների խորհրդի անդամ	
Հասցե	
Հեռախոս	091613697
Էլ. փոստ	asatryansipan41@aspu.am
Վեբ կայք	
Նկարագրություն	

«Փրկություն» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Չեխովի 33/1, մուտքը՝ Մանանդյան փողոցից
Հեռախոս	+374 043 00-07-97
Էլ. փոստ	prkutyun@mail.ru
Վեբ կայք	http://www.prkutyun.am/
Նկարագրություն. ««Փրկություն» հաշմանդամություն ունեցող երեխաների և երիտասարդների կենտրոն» բարեգործական հասարակական կազմակերպությունը հիմնադրվել է 1997 թվականին: Կազմակերպության առաքելությունն է աջակցել հաշմանդամություն ունեցող երեխաներին և երիտասարդներին, ինչպես նաև նրանց ընտանիքներին սոցիալական, կրթական և առողջական խնդիրների հարցերում, միջնորդական և հումանիտար օգնության միջոցով նրանց տրամադրել կրթական, քարոզչական, իրավունքների պաշտպանության, խորհրդատվական և բժշկական ծառայություններ հասարակական կյանքում լիարժեք ինտեգրման նպատակով:	

«Էմիլի արեգակ» բազմակի հաշմանդամություն ունեցող երեխաների և երիտասարդների կենտրոն Գյումրիում	
Հասցե	Հայաստան, Շիրակի մարզ, Գյումրի, Պարույր Սևակի 23
Հեռախոս	077 725037
Էլ. փոստ	emiliaregak@gmail.com
Վեբ կայք	http://emiliaregak.am/

Նկարագրություն. «Էմիլի արեգակ»-ը հաշմանդամություն ունեցող երիտասարդների աջակցման ռեսուրս կենտրոն է Գյումրիում, որը հիմնադրվել է «Հայկական կարիտաս» բարեգործական հասարակական կազմակերպության և «Կարիտաս Ավստրիայի» (Ֆելդկիրխի թեմ) կողմից: «Էմիլի արեգակ»-ի աշխատակազմը ստանձնել է քաղաքի հաշմանդամություն ունեցող անձանց ներգրավմանը նպաստելու պարտավորություն՝ տրամադրելով տարածքներ, որտեղ նրանք կարող են փոխադարձաբար շփվել համայնքի անդամների հետ: Հաշմանդամություն ունեցող անձինք ստիպված էին մնալ տանը՝ հասարակությունից կտրված, իսկ այժմ «Էմիլի արեգակ»-ն աշխատանք է տանում նրանց ինտեգրման ուղղությամբ:

«Առաքելություն Հայաստան» բարեգործական ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Գարեգին Նժդեհի 42
Հեռախոս	+ 374-10-444-792
Էլ. փոստ	org@ngo.mission.am
Վեբ կայք	http://www.mission.am/

Նկարագրություն. «Առաքելություն Հայաստան»-ը հիմնադրվել է 1988 թվականին և դարձել է պետության սոցիալական քաղաքականությանը զգալի նորարարական ներդրում բերող խոշոր կազմակերպություններից մեկը Հայաստանում:

Կազմակերպության ռազմավարական նպատակները բազմաբնույթ են՝ ապահովել այնպիսի պայմաններ, որոնք թույլ կտան խոցելի խմբերին պատկանող անձանց ապրել անկախ և լիարժեք կյանքով՝ չառանձնանալով իրենց ծանոթ միջավայրից ու համայնքներից, բավարարել նրանց տարատեսակ սոցիալական և առողջապահական կարիքները համայնքային ծառայությունների միջոցով (առողջություն, խնամք, սնունդ, սոցիալական աջակցություն, խորհրդատվություն, բնակարանի վերանորոգում և այլն), նպաստել տարեցների, խոցելի խմբերի ինքնօգնության խմբերի ձևավորմանը և գործունեությանը և նախաձեռնել հանրության իրազեկման և շահերի պաշտպանության արշավներ, օգնել խոցելի տեղաբնակներին և փախստականներին, որպեսզի վերջիններս չհայտնվեն մարդասիրական օգնության պասիվ ստացողների դերում և խուսափեն նման վիճակի անհուսությունից, նրանց համար ապահովել եկամուտ ստանալու տարբեր հնարավորություններ և տրամադրել շուկայական տնտեսության ներկայիս պայմաններում մրցունակ մասնակցության միջոցներ (մասնագիտական ուսուցում, խորհրդատվություն, անտոկոս միկրո վարկեր, ժամանակավոր զբաղվածության հնարավորություններ և այլն), լոբբինգի միջոցով հասնել պետական ռազմավարությունների և օրենսդրական դաշտերի մշակմանը աղքատության հիմնական խնդիրները հաղթահարելու համար:

«Աստղացոլք» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Գեղարքունիքի մարզ, ք. Ճամբարակ, Գետափնյա 37
Հեռախոս	(0265) 23636
Էլ. փոստ	i.hovhan@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/astghatsolkngo

Նկարագրություն. Կազմակերպության գործունեության հիմնական ոլորտներն են մշտադիտարկման ծրագրերի իրականացումը, ջատագովությունը, սոցիալական ձեռնարկատիրությունը: Շահառուներն են հաշմանդամություն ունեցող երեխաները և երիտասարդները, որոնք ապրում են Ճամբարակի շրջանում: Կազմակերպության առաքելությունն է աջակցել հաշմանդամություն ունեցող անձանց նրանց կյանքը բարելավող կրթական, շահերի պաշտպանության ծրագրերի միջոցով:

«Սպիտակ ձեռնափայտ» ՀԿ	
Հասցե	
Հեռախոս	093 203655
Էլ. փոստ	spitakdzernapayt@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/WhitecaneArmenia/
Նկարագրություն. Կազմակերպության նպատակն է աջակցել հաշմանդամություն ունեցող անձանց:	

««Փյունիկ» Հայաստանի հաշմանդամների միություն» բարեգործական ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Ծիծեռնակաբերդի խճուղի 16
Հեռախոս	010) 560707
Էլ. փոստ	pyunic@arminco.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/ngopyunic/; http://www.pyunic.org/
Նկարագրություն. «Փյունիկ»-ը հիմնադրվել է 1989 թվականի փետրվարին: Այն իրականացնում է ծրագրեր և մատուցում ծառայություններ 1988-ի դեկտեմբերի 7-ին Հայաստանում երկրաշարժի հետևանքով հաշմանդամություն ստացած երեխաներին:	

Միության առաքելությունն է ապահովել հաշմանդամություն ունեցող անձանց լիարժեք մասնակցությունը երկրի հասարակական կյանքին ֆիզիկական, սոցիալական և հոգեբանական վերականգնման, մարդու իրավունքների պաշտպանության, եկամուտ բերող բիզնեսների ստեղծման և սպորտի զարգացման ու մարզման միջոցով: «Փյունիկ»-ը կազմակերպություն է, որը ծառայություններ է մատուցում տարբեր տեսակի հաշմանդամություն, այդ թվում՝ ֆիզիկական հաշմանդամություն, անդամահատում, լսողության կորուստ, Դաունի համախտանիշ և աուտիզմ սպեկտրալ խանգարում ունեցող անձանց: Ավելի քան յոթանասուն կամավոր և աշխատակազմի քսան անդամ ողջ տարվա ընթացքում ծառայություններ և ծրագրեր են իրականացնում հատկապես երեխաների և դեռահասների համար:

«Հայ մայրեր» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0078, Երևան, Հալաբյան 59, տարածք 40 (Աջափնյակ վարչական շրջան), «Երազի տուն»
Հեռախոս	+374 93 18 70 07
Էլ. փոստ	info@haymayrer.am
Վեբ կայք	http://haymayrer.am/en/about-ngo

Նկարագրություն. «Հայ մայրեր» ՀԿ-ն օգնում է մանկական ուղեղային կաթված (ՄՈՒԿ) ունեցող երեխաներին և աջակցում նրանց ընտանիքներին: ՀԿ-ն գրանցվել է 26.12.2012 թ.: «Հայ մայրեր» բարեգործական հիմնադրամի նպատակն է բարձրացնել ՄՈՒԿ ունեցող երեխաների և նրանց ծնողների կյանքի որակը, երեխաներին տրամադրել անհրաժեշտ վերականգնողական բուժում, հատուկ օրթոպեդիկ կոշիկներ և սարքեր, հանրությանը իրազեկել ՄՈՒԿ ունեցող անձանց խնդիրների, ինչպես նաև ընդհանրապես հատուկ կարիքներ ունեցող մարդկանց մասին, ՄՈՒԿ ունեցող երեխաներին և նրանց ծնողներին տրամադրել հոգեբանական աջակցություն, իրազեկել, կրթել և նպաստել նրանց սոցիալական ինտեգրմանը:

«Սկարպ» առողջարանական կենտրոն ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0078, Երևան, Բաշինջաղյան փող., 2-րդ նրբանցք, 10-րդ շենք (Աջափնյակ վարչական շրջան)
Հեռախոս	374-10-350291
Էլ. փոստ	skarpngo@mail.ru
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/skarpngo
Նկարագրություն. ՀԿ-ի աշխատանքներն ուղղված են հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների խթանմանը:	

««Արև-երեխաներ» երեխաների առողջության և զարգացման կենտրոն» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0078, Երևան, Բաշինջաղյան փող., 2-րդ նրբանցք, 10-րդ շենք (Աջափնյակ վարչական շրջան)
Հեռախոս	091 047704
Էլ. փոստ	downchildren@gmail.com
Վեբ կայք	http://downchildren.am/
Նկարագրություն. ««Արև-երեխաներ» երեխաների առողջության և զարգացման կենտրոն» ՀԿ-ն հիմնադրվել է 2018 թվականին և զբաղվում է Դաունի համախտանիշի, երեխաների առողջության և զարգացման հարցերով: ՀԿ-ն առողջապահական ծառայություններ է տրամադրում բոլոր այն երեխաներին, որոնց համար դրանք կենսական նշանակություն ունեն, սակայն դժվարամատչելի են կամ անհասանելի: Դրանք հատկապես հատուկ հաստատություններում ապրող, ինչպես նաև սոցիալապես խոցելի ընտանիքների երեխաներն են: ՀԿ-ն տրամադրում է նաև սոցիալ-հոգեբանական ծառայություններ ինչպես երեխաներին, այնպես էլ նրանց ընտանիքներին՝ խթանելու նրանց սոցիալ-հոգեբանական ադապտացիան: Կազմակերպությունն իրականացնում է նաև կրթական և շահերի պաշտպանության աշխատանքներ:	

«Հայաստանի ազգային պարալիմպիկ կոմիտե» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0078, Երևան, Բաշինջաղյան փող., 2-րդ նրբանցք, 10-րդ շենք (Աջափնյակ վարչական շրջան)
Հեռախոս	(010) 560 707
Էլ. փոստ	pyunic@arminco.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/PARALYMPICARM
Նկարագրություն. «Հայաստանի ազգային պարալիմպիկ կոմիտեն» (ANPC) հասարակական կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է 1994 թվականին: Կազմակերպության նպատակն է զարգացնել պարալիմպիկ շարժումը Հայաստանում:	

Հայաստանի անվասայլակով բասկետբոլի ֆեդերացիա (WFB)	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Տերյան 59
Հեռախոս	094 116566
Էլ. փոստ	wbfarmenia@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/WBF-Armenia-628746540973862/
Նկարագրություն. Հայաստանի անվասայլակով բասկետբոլի ֆեդերացիան Միջազգային անվասայլակով բասկետբոլի ֆեդերացիայի (IWBF) անդամ է: Հիմնադրվել է 2019 թվականի մարտի 12-ին:	

«Հաշմանդամություն և ներառական զարգացում» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0009, Երևան, Կորյունի 19ա, 5-րդ հարկ (Կենտրոն վարչական շրջան)
Հեռախոս	+374 10 56 64 63
Էլ. փոստ	didarmenia@gmail.com
Վեբ կայք	http://didarmenia.am/en/home/
Նկարագրություն. «Հաշմանդամություն և ներառական զարգացում» ՀԿ-ի թիմը կազմավորվել է 2012 թվականին: Իր գործունեության առաջին մի քանի տարիների ընթացքում ՀԿ-ն գործել է «Դիսըբիլիթի ինֆո» անվանմամբ՝ տրամադրելով ճշգրիտ, արժանահավատ և սպառիչ տեղեկատվություն հաշմանդամություն ունեցող անձանց մասին Հայաստանում: «Մեր նպատակն է բարձրացնել իրազեկությունը հաշմանդամության և հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների մասին Հայաստանում՝ բերելով նոր մոտեցումներ, և, որ առավել կարևոր է, ապահովել ավելի մեծ մատչելիություն և ներգրավվածություն հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար»:	

Հայաստանի խուլերի միավորում	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Եզնիկ Կողբացու 69
Հեռախոս	+374-77-675250, +374-55-877789
Էլ. փոստ	armdeafsociety@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/Armenian-Deaf-Society
Նկարագրություն. Հայաստանի խուլերի միավորման գործունեությունն ուղղված է լսողական խանգարումներ ունեցող անձանց իրավունքների խթանմանն ու պաշտպանությանը, ինչպես նաև զբաղվածության և մասնագիտական կրթության հնարավորությունների ստեղծմանը՝ նպաստելու նրանց ներգրավմանը հասարակության մեջ:	

««Հարմոնիա» կույր անձանց» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Հալաբյան 9/1, բն. 83
Հեռախոս	098 231421
Էլ. փոստ	arabyanaram@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/Harmony.NGO.Armenia/

Նկարագրություն. ՀԿ -ի առաքելությունն է խթանել հայ երիտասարդության գործուն մասնակցությունը, առողջ քաղաքացիական հասարակության կայացումը և երիտասարդների կողմից մեր երկրի ներկայացվածությունը միջազգային ասպարեզում: «Հարմոնիա» ՀԿ-ն ձգտում է նպաստելու երիտասարդների ներգրավվածությանը, հաշմանդամություն ունեցող մարդկանց անձնական զարգացմանը և աշխատանքի որոնման համար անհրաժեշտ հմտությունների ձեռքբերմանը, զարգացնելու երիտասարդների մտավոր ունակությունները և մասնագիտական հմտությունները, երիտասարդներին ներգրավելու կամավորական աշխատանքներում, երիտասարդական շարժման միջոցով ձևավորելու քաղաքացիական հասարակություն, ապահովելու երիտասարդների մասնակցությունը բնապահպանական միջոցառումներին և զբոսաշրջությանը, ինչպես նաև զարգացնելու փոխադարձ կապերը հայ և աշխարհի երիտասարդության միջև: Վերը նպատակներին հասնելու համար կազմակերպությունը պարբերաբար անցկացնում է մարզային, ազգային և միջազգային սեմինարներ, կոնվենցիաներ, հանդիպումներ, տրամադրում է վերապատրաստման դասընթացներ, խորհրդատվական ծառայություններ և կազմակերպում է աշխատանքային ճամբարներ:

«Հարմոնիան» շահույթ չհետապնդող երիտասարդական կազմակերպություն է առանց որևէ քաղաքական պատկանելության: Այն ղեկավարվում է երիտասարդների կողմից երիտասարդների համար:

«Արևի շող» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Արմավիրի մարզ, 0906, ք. Արմավիր, Սայաթ-Նովայի 10/2
Հեռախոս	093 340549
Էլ. փոստ	arevishogh@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. ՀԿ-ի առաքելությունը Արմավիրում հաշմանդամություն ունեցող անձանց ձայնը լսելի դարձնելն է, նրանց խնդիրներին անդրադառնալը և լուծումներ գտնելը:	

«Նոր աստղ» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0059, Երևան, Նոր Նորքի 9-րդ միկրոշրջան, Վիլնյուսի 121 (թիվ 118 մանկապարտեզի շենքում, Նոր Նորք վարչական շրջան)
Հեռախոս	099 600169
Էլ. փոստ	norastx.h.k@bk.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Նոր աստղ» ՀԿ-ի նպատակն է ստեղծել հարմարավետ կրթական միջավայր սոցիալապես խոցելի ընտանիքների երեխաների համար (գլխավորապես հաշմանդամություն ունեցող երեխաների):	

«Դիսըբիլիթի ինֆո» ՀԿ	
Հասցե	Երևան
Հեռախոս	091313367: 560143
Էլ. փոստ	Disability.dac@gmail.com
Վեբ կայք	https://disabilityinfo.am/

Նկարագրություն. Տեղեկատվական ՀԿ, որի առաքելությունն է նպաստել հաշմանդամություն ունեցող անձանց ներգրավմանը Հայաստանում, բարձրացնել հանրության իրազեկությունը հաշմանդամություն ունեցող անձանց խնդիրների մասին, խթանել հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարողությունները, նպաստել նրանց լիարժեք և արդյունավետ մասնակցությանը հասարակական կյանքի բոլոր բնագավառներում, հավաքել վիճակագրական և հետազոտական տվյալներ՝ մշակելու և իրականացնելու անհրաժեշտ ռազմավարություններ հաշմանդամություն ունեցող անձանց հավասար հնարավորություններ ապահովելու համար:

«Հայկական կարիտաս» ՀԿ	
Հասցե	Երևան
Հեռախոս	091313367: 560143
Էլ. փոստ	info@caritas.am, caritas@caritasarmenia.org
Վեբ կայք	https://caritas.am/ www.facebook.com/ArmenianCaritas

Նկարագրություն. «Հայկական կարիտաս»-ը հիմնադրել է Հայ կաթոլիկ եկեղեցին 1995 թվականին «Կաթոլիկ օգնության ծառայություն» կազմակերպության լայն աջակցությամբ: Երկրի ներսում ՀԿ-ն իր ջանքերը կենտրոնացնում է սոցիալական պաշտպանության և խնամքի, կյանքի և կրթության բարելավմանն ուղղված համայնքային զարգացման ծրագրերի, առավել խոցելի սոցիալական խմբերի համար առողջապահական ծառայությունների բարելավման, միգրացիայի և վերադարձողների համար կայուն վերաինտեգրման միջոցառումների իրականացման և մարդասիրական ու զարգացման աշխատանքների ուղղությամբ: Իր գործունեության սկզբից ևեթ «Հայկական կարիտաս»-ն անմիջական աջակցություն է տրամադրել հազարավոր մարդկանց Հայաստանի 125 համայնքներում:

«Հայկական կարիտաս»-ի գործունեության յոթ հիմնական ուղղություններն են երեխաների սոցիալական պաշտպանությունը, հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական ներառումը, տարեցների սոցիալական ներառումը և խնամքը, աղետների ռիսկի նվազեցումը և արտակարգ իրավիճակներում արձագանքը, համայնքային զարգացումը, միգրացիան և ինտեգրացիան, ՀԿ-ի/AC ինստիտուցիոնալ զարգացումը:

«Միասին» ՀԿ	
Հասցե	Երևան
Հեռախոս	
Էլ. փոստ	ngo.together@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/togetherngo20

Նկարագրություն. «Միասին» հաշմանդամություն ունեցող անձանց շահերի պաշտպանության հասարակական կազմակերպությունը հիմնադրվել է որոշ շահագրգիռ անձանց և աջակցող կազմակերպությունների կողմից 2013 թվականին:

«Փարոս» հիմնադրամ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, 0010, Մովսես Խորենացու 24/2, 1-ին փակուղի, 23-րդ բն.
Հեռախոս	093173173
Էլ. փոստ	paros@web.am
Վեբ կայք	

Նկարագրություն. «Փարոս» հիմնադրամի առաքելությունն է իրականացնել մարդասիրական, կրթական, մշակութային և զարգացման գործուն ծրագրեր և աջակցել վստահելի տեղական կազմակերպություններին Սփյուռքի հետ համագործակցությամբ: Հիմնադրամը ձեռք է բերել «հավատարիմ» կազմակերպության համբավ Հայաստանում ծրագրերի իրականացումը վերահսկելու գործում:

Սկսելով երեխաների, հաշմանդամություն ունեցող անձանց և արվեստի բնագավառում գործող յոթ օրինակելի հասարակական կազմակերպությունների աջակցությունից՝ հիմնադրամն աշխատում է, որպեսզի օգնի կառուցելու կայուն և կենսունակ հայրենիք՝ միաժամանակ բարելավելով բնակչության առավել խոցելի խմբերի կենսապայմանները: ՀԿ-ի նպատակն է զարգացնել բարձր որակ ունեցող և բարոյական բարձր սկզբունքներով գործող հասարակական կազմակերպություններ Հայաստանում՝ զգալիորեն արդիականացնելով նրանց աշխատանքային միջավայրը, տրամադրելով խորհուրդներ և անհրաժեշտ ռեսուրսներ:

«Ողջի» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Սյունիքի մարզ, Կապան, Շահումյան 1
Հեռախոս	
Էլ. փոստ	voghji@rambler.ru
Վեբ կայք	

Նկարագրություն. «Ողջի» ՀԿ-ի առաքելությունն է աջակցել հաշմանդամություն ունեցող անձանց, խթանել նրանց իրավունքների պաշտպանությունը և նպաստել նրանց սոցիալական ներառմանը:

«Լուսե» հաշմանդամություն ունեցող երեխաների սոցիալ-վերականգնողական կենտրոն	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Իսրայելյան 3 (Կենտրոն վարչական շրջան)
Հեռախոս	(011) 562335; 093753252
Էլ. փոստ	louse.center@gmail.com; gohargal@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/LouseCenter/

Նկարագրություն. Կենտրոնը տրամադրում է սոցիալ-վերականգնողական ծառայություններ հաշմանդամություն ունեցող երեխաներին:

«Հույսի Մեծամոր» ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, Արմավիրի մարզ, ք. Մեծամոր, 2-րդ թաղամաս (թիվ 2 մանկապարտեզի շենքում)
Հեռախոս	+374-77-901188; +374-41-901188
Էլ. փոստ	huysimetsamor@yahoo.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/huysimetsamor/

Նկարագրություն. Կենտրոնը հոգեբանասոցիալական վերականգնողական ծառայություններ է մատուցում հաշմանդամություն ունեցող երեխաներին՝ ապահովելու նրանց սոցիալական ներառումը համայնքում և իրացնելու ընտանեկան միջավայրում ապրելու նրանց իրավունքը, ինչպես նաև ներառման միջոցով ընձեռելու ծառայություններից օգտվելու հնարավորություն երեխաների մուտքը շուրջօրյա խնամքի հաստատություններ կանխելու նպատակով:

«Էխո» հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավապաշտպան ՀԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0033, Երևան, Մարշալ Բաղրամյան 68, 4-րդ մուտք, 28-րդ բն. (Արաբկիր վարչական շրջան)
Հեռախոս	+374-60-489454 , +374-93-489454
Էլ. փոստ	info@ekho.am
Վեբ կայք	https://ekho.am/: https://www.facebook.com/ekhongo

Նկարագրություն. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց իրավունքների պաշտպանության «Էխո» ՀԿ-ն հիմնադրվել է 2008 թվականին հաշմանդամություն ունեցող անձանց սոցիալական, բժշկական և մասնագիտական վերականգնումն ապահովելու, նրանց համար մատչելի միջավայր ստեղծելու, նրանց կրթության, զբաղվածության, առողջության և հասարակական կյանքին հավասար մասնակցության համար անհրաժեշտ սոցիալական և իրավական երաշխիքներ տրամադրելու նպատակով:

«Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0070, Երևան, Քաջազնունու 12
Հեռախոս	+374 10 552495
Էլ. փոստ	hmkentron.yerevan@gmail.com
Վեբ կայք	www.hmk.am https://www.facebook.com/hmkentron

Նկարագրություն. «Հանրապետական մանկավարժահոգեբանական կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որը համակարգում է մանկավարժական և հոգեբանական աջակցությունը Հայաստանում՝ տրամադրելով ընդհանուր շրջանակ երեխաների հատուկ կրթական պայմանների կարիքի գնահատման և աջակցման համար կրթության բնագավառում: Կենտրոնի նպատակն է մեծացնել երեխաների հնարավորությունները, մատչելիությունը և արդյունավետությունը կրթական գործընթացում: Կենտրոնը տրամադրում է մանկավարժական և հոգեբանական ծառայություններ կրթական հաստատությունների վարչական և մանկավարժական աշխատողներին, մանկավարժահոգեբանական աջակցության տարածքային կենտրոնների աշխատողներին, մասնագիտական հանձնաժողովներին, հատուկ կրթական կարիքներ ունեցող երեխաներին, նրանց ծնողներին և երեխաների կրթության կազմակերպման մեջ շահագրգռված այլ կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին:

«Արև երեխայի զարգացման հիմնադրամ»	
Հասցե	Հայաստան, 0051, Երևան, Վիկտոր Համբարձումյան 4 (Արաբկիր վարչական շրջան)
Հեռախոս	+374 93 371 575
Էլ. փոստ	Svajyanaraqsya41@aspu.am
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/arev.zargacman.kentron
Նկարագրություն. «Արև զարգացման հիմնադրամը» տրամադրում է երեխաների ներդաշնակ զարգացմանը նպաստող և ծնողների հետ դրական փոխհարաբերությունների ստեղծմանը միտված բազմապիսի ծառայություններ, ներառյալ մանկավարժահոգեբանական ծառայություններ զարգացման առանձնահատկություններ ունեցող երեխաների համար:	

«Գորիսի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Սյունիքի մարզ, 3205, Գորիս, Արզումանյան 6
Հեռախոս	+374 284 24172
Էլ. փոստ	goris.gtmak@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/gtmakg
Նկարագրություն. «Գորիսի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Սիսիանի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Սյունիքի մարզ, 3501, Սիսիան, Կամոյի 5
Հեռախոս	+374 283 23570
Էլ. փոստ	specialsisian13@schools.am
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Սիսիանի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Կապանի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Սյունիքի մարզ, 3304, Կապան, Լեռնագործների 5
Հեռախոս	+374 285 25421
Էլ. փոստ	kapan-tmak@mail.ru
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/syunik.kapan.399
Նկարագրություն. «Կապանի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Ստեփանավանի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ

Հասցե	Հայաստան, Լոռու մարզ, 1904, Ստեփանավան, Երիտասարդական 51 Yeritasardakan
Հեռախոս	+374 256 22432
Էլ. փոստ	stepanavan-tmak@mail.ru
Վեբ կայք	

Նկարագրություն. «Ստեփանավանի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:

«Վանաձորի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ

Հասցե	Հայաստան, Լոռու մարզ, 2006, Վանաձոր, Մարշալ Բաղրամյան պող., նրբ., 22 շենք
Հեռախոս	+374 322 62164
Էլ. փոստ	vanadzor.gtmak@gmail.com
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/vanadzor.gtmak

Նկարագրություն. «Վանաձորի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:

«Սպիտակի տարածքային մանկավարժահոգեբա-նական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Լոռու մարզ, 1805, Սպիտակ, Իտալա-կան թաղամաս 175
Հեռախոս	+374 255 23584
Էլ. փոստ	spitak.n1.hatuk.dp@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Սպիտակի տարածքային մանկավար-ժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթու-թյան կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կա-րիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Արմավիրի տարածքային մանկավարժահոգեբա-նական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Արմավիրի մարզ, 0905, Արմավիր, Գորկու փող., 5-րդ նրբ., 14-րդ շենք (Արմավիրի տարածաշրջան)
Հեռախոս	+374 237 25640
Էլ. փոստ	1amhk@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Արմավիրի տարածքային մանկավար-ժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթու-թյան կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կա-րիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Վաղարշապատի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Արմավիրի մարզ, 1104, Վաղարշապատ, Այգեստանի 20 (Էջմիածնի տարածաշրջան)
Հեռախոս	+374 60 860216
Էլ. փոստ	vagharshapat_vagharshapat@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Վաղարշապատի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Երևանի թիվ 1 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0047, Երևան, Նորքի այգիներ 247
Հեռախոս	+374 10 653755
Էլ. փոստ	tmak-1@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Երևանի թիվ 1 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Երևանի թիվ 2 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0040, Երևան, Աճառյան փող., 1-ին փակ., 40-րդ շենք (Ավան վարչական շրջան)
Հեռախոս	+374 10 613210
Էլ. փոստ	tiv2tmak@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Երևանի թիվ 2 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Երևանի թիվ 3 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0052, Երևան, Ծարավ աղբյուրի 14
Հեռախոս	+374 10 285351
Էլ. փոստ	tmak_h3@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Երևանի թիվ 3 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Երևանի թիվ 4 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, 0070, Երևան, Սիմոն Վրացյան 5
Հեռախոս	+374 10 552241
Էլ. փոստ	n4_tarackayin.ajakcman.kentron@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Երևանի թիվ 4 տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Շիրակի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Շիրակի մարզ, 3109, Գյումրի, Խրիմյան Հայրիկի 1-ին թաղամաս, 56-րդ շենք
Հեռախոս	+374 312 36710
Էլ. փոստ	gyumritmak13@mail.ru
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/profile.php?id=100043949080131
Նկարագրություն. «Շիրակի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Արթիկի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Շիրակի մարզ, 3001, Արթիկ, Սասունցի Դավթի 1
Հեռախոս	+374 244 52831
Էլ. փոստ	tmakartik@mail.ru
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/groups/a.tmak1/

Նկարագրություն. «Արթիկի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:

«Արագածոտնի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Արագածոտնի մարզ, 0204, Աշտարակ, Տիգրան Մեծի 25
Հեռախոս	+374 232 35204
Էլ. փոստ	ashtarakitmak@mail.ru
Վեբ կայք	

Նկարագրություն. «Արագածոտնի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:

«Տավուշի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Երևան, Կորյունի 19ա
Հեռախոս	+374 10 560143
Էլ. փոստ	bridgeofhopearmenia@gmail.com
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Տավուշի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Կոտայքի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Կոտայքի մարզ, Աբովյան, Կոտայքի 1/84
Հեռախոս	+374 222 20180
Էլ. փոստ	kotayqtmak@mail.ru
Վեբ կայք	https://www.facebook.com/kotayqtmak
Նկարագրություն. «Կոտայքի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

«Գավառի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ	
Հասցե	Հայաստան, Գեղարքունիքի մարզ, Գավառ, Միքայելյան 27
Հեռախոս	+374 264 24308
Էլ. փոստ	tmakgegharquniq@mail.ru
Վեբ կայք	
Նկարագրություն. «Գավառի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն»-ը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է (ՊՈԱԿ), որն աջակցում է իր սպասարկման շրջանի կրթական հաստատություններում կրթության կազմակերպմանը և հատուկ կրթական պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ներառմանը:	

Աղյուսակներ կազմակերպությունների համար

Եթե գիտեք Հայաստանում գործող այլ ՀԿ-ներ և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություններ, որոնք ներառված չեն այս ցուցակում, բայց կարծում եք, որ կարող են աջակցել հաշմանդամություն ունեցող երեխաների խնամակալներին, խնդրում ենք օգտագործել հետևյալ դատարկ աղյուսակները՝ այդ կազմակերպությունների մասին տեղեկություն տրամադրելու համար:

Հասցե	
Հեռախոս	
Էլ. փոստ	
Վեբ կայք	
Նկարագրություն	

Հասցե	
Հեռախոս	
Էլ. փոստ	
Վեբ կայք	
Նկարագրություն	

Հասցե	
Հեռախոս	
Էլ. փոստ	
Վեբ կայք	
Նկարագրություն	

Հասցե	
Հեռախոս	
Էլ. փոստ	
Վեբ կայք	
Նկարագրություն	

Հասցե	
Հեռախոս	
Էլ. փոստ	
Վեբ կայք	
Նկարագրություն	

ՅՈՒՆԻՍԵՖ
Պետրոս Ադամյան փող. 14
Երևան, 0010, ՀՀ
+374 10 580 174
yerevan@unicef.org
www.unicef.am

Transforming Education

յուրաքանչյուր
երեխայի համար

© ՅՈՒՆԻՍԵՖ 2022